

ที่ นร ๐๕๐๕/ ๓๕๑๗๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ... ๑๐๕๗/๒/๒๕๕๙
วันที่... ๒๑ ก.ย. ๕๙
เวลา... ๑๕.๕๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๑๓๔๓ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๑๗๙๓ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙
 ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๒๐๐/๑๓๓๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๐๘/๑๗๔๙๖ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๒๐๙/๑๒๑๑๘ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙
 ๕. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๕/๓๔๗ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙
 ๖. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๕๐๘/๔๓๒๑ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๙
 ๗. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๘/๖๘๔๑ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙
 ๘. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๕๐๙ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๘ กันยายน ๒๕๕๘) เกี่ยวกับเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) ไปเพื่อดำเนินการ ซึ่งกระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ ว่า

๑. รับทราบผลการพิจารณาและผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติ ป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

๒. ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ส่งรายงานผลการพิจารณาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามข้อ ๑ ให้คณะกรรมการประสานงาน รวม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาศักดิ์เลื่อนการปฏิรูปประเทศ) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมกับการปฏิรูปประเทศต่อไป

๒.๒ แจ้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะ ฝ่ายเลขานุการร่วมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕ (บรรณ) ๔๔๒ (บุษกร)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖
www.soc.go.th (บุษกร/บริหาร)

กลุ่มงานระเบียบบริหาร
รับที่ ๑๙๓ / ๒๕๕๙
วันที่ ๒๑ ก.ย. ๕๙ เวลา ๑๕.๒๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๒๕๕ / ๒๕๕๙
วันที่ ๒๑ ก.ย. ๕๙ เวลา ๑๕.๕๙ น.
ส่งกลุ่มงาน นยช.๒ ดำเนินการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒
รับที่ ๑๔๙ / ๒๕๕๙
วันที่ ๒๑ ก.ย. ๕๙ เวลา ๑๕.๐๗ น.

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๙.๒ /๑๗/๙๗

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการพิจารณาและผลการดำเนินการต่อข้อเสนอแนะ เพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่าง
พระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.)

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการ
ปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดิน
และร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้
เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม
คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๑๓๔๔ ลงวันที่
๙ กันยายน ๒๕๕๘ แจ้งว่า สภาปฏิรูปแห่งชาติได้เสนอข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติ
ป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบ
รายงานผลการพิจารณาศึกษาของสภาปฏิรูปแห่งชาติ พร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภา
ปฏิรูปแห่งชาติ และมอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ
พิจารณาร่วมกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงาน

สภา ...

สภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณา ศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการ ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอ คณะรัฐมนตรี ต่อไป

๒. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รวบรวมผลการพิจารณาและผล การดำเนินการของ กระทรวงคมนาคม กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขต อหุรัักษ์ พ.ศ.) เรียบร้อยแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๓ ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการถึงข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขต อหุรัักษ์ พ.ศ.)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

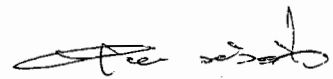
พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวบุษกร หวังวิไล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

กรมป่าไม้ สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๕๒๙๒-๓ ต่อ ๕๒๑๑, ๕๖๖๗

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๙๕๖๙

สรุปผลการพิจารณาและผลการดำเนินการต่อข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญ
(เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.)

๑. ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๑ : ระบบการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๑.๑ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มีข้อเสนอแนะและประเด็นการพิจารณา ดังนี้

พื้นที่ประทานบัตรเหมืองแร่บางแปลงซึ่งอยู่ในพื้นที่ของรัฐที่ไม่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เช่น พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ที่ดินนิคมสร้างตนเอง เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ได้อนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างถูกต้องตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงานแล้ว อาจเข้าข่ายการเปลี่ยนแปลงการครอบครองและใช้ประโยชน์ผิดไปจากวัตถุประสงค์เพื่อการเกษตรกรรม ซึ่งตามข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปอาจมีการจัดสรรที่ดินดังกล่าวคืนให้เกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ดังนั้น จึงมีข้อคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวว่า ในการตรวจสอบข้อมูลการครอบครองและใช้ประโยชน์จากที่ดินรวมทั้งการจัดสรรที่ดินคืนให้เกษตรกร ควรพิจารณาถึง ศักยภาพแร่สภาพทางธรณีวิทยา เหตุผลความจำเป็น ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรที่ดินของประเทศ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินของประเทศ ได้เห็นชอบในหลักการให้ทำเป็นกรอบในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรที่ดินของประเทศ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ในการตรวจสอบที่ดินในโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมควรพิจารณาเพิ่มเติมว่า สภาพพื้นที่ในปัจจุบันมีความเหมาะสมและมีศักยภาพเพื่อการทำเกษตรกรรมหรือไม่ หากไม่เหมาะสมควรดำเนินการกันออกจากโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๑.๒ กระทรวงคมนาคม กรมป่าไม้ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมธนารักษ์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดิน ได้พิจารณาข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๑ เรื่อง ระบบการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเห็นชอบในหลักการของสภาพปฏิรูปแห่งชาติ เรื่องการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรดังกล่าว

๒. ข้อเสนอ ...

๒. ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๒ : ให้มีกฎหมายป่าชุมชน

๑.๑ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มีข้อเสนอแนะและประเด็นการพิจารณา ดังนี้

จากข้อห้ามในร่างกฎหมายดังกล่าวหากมีผลบังคับใช้ จะมีผลทำให้ไม่สามารถขอทำเหมืองแร่ หรือขุดหาแร่ในพื้นที่ป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ได้ แต่ในช่วงระยะเวลาที่ยังไม่มีกฎหมายบังคับใช้ หรือยังไม่มีการจัดตั้งป่าชุมชนในแต่ละพื้นที่ อาจมีกิจกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการในพื้นที่อยู่แล้วและอาจได้รับผลกระทบจากกฎหมายดังกล่าว จึงไม่ควรลิดรอนสิทธิ์กับกิจกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งป่าชุมชน โดยให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นอายุการอนุญาต และควรมีข้อยกเว้นในการเข้าไปทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชนเพื่อการทำเหมืองแร่ ในกรณีพื้นที่ป่าชุมชนมีศักยภาพแร่และมีเหตุผลและความจำเป็นทางด้านค้ำค่าในทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ในการกำหนดขอบเขตป่าชุมชนควรตรวจสอบมิให้มีการทับซ้อนกับพื้นที่ที่มีนิติสัมพันธ์กับรัฐตามกฎหมายอื่นๆ เช่น พื้นที่คำขอประทานบัตร พื้นที่ประทานบัตร พื้นที่อาชญาบัตร เป็นต้น

๑.๒ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีข้อเสนอแนะและประเด็นการพิจารณา ดังนี้

๑.๒.๑ มาตรา ๓ จากนิยามของคำว่า

(๑) “ป่า” หมายความว่า พื้นที่ที่มีต้นไม้หรือพืชพันธุ์หลากหลายชนิด ขนาดต่างๆ ขึ้นอยู่... และ “ป่าชุมชน” หมายความว่า ป่าที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้... แสดงว่า ป่าชุมชนไม่รวมถึงป่า หรือ พื้นที่ที่มีพันธุ์ไม้ปลูกขึ้นอยู่น้อยชนิด ใช้หรือไม่

(๒) “ของป่า” หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่า... หมายรวมถึงสัตว์บก และสัตว์เลื้อยคลาน ด้วยหรือไม่

๑.๒.๒ มาตรา ๑๓ “ให้คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนได้รับเบี้ยประชุม...ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด” คณะกรรมการชุดอื่นๆ (เช่น กรมการฯ จังหวัด, กรมการสหราชอาณาจักร) สามารถเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้หรือไม่

๑.๒.๓ มาตรา ๒๐ จำนวนบุคคลที่จะขอจัดตั้งป่าชุมชน ตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป น่าจะเป็นจำนวนที่มากเกินไป

๑.๒.๔ มาตรา ๒๙ วรรคท้าย... “และให้กรมป่าไม้มอบหมายเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมป่าไม้ร่วมเป็นคณะกรรมการจำนวนหนึ่งคน” ควรให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ร่วมเป็นคณะกรรมการ ในกรณีที่ป่าชุมชนนั้นอยู่ในป่าชายเลน

๑.๒.๕ มาตรา ๓๓ “ให้คณะกรรมการ...” หมายถึงกรรมการชุดใด

๑.๓ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติที่ให้ความเห็นต่อนายกรัฐมนตรี ตามนัยหนังสือสภาปฏิรูปแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ สผ (สปช) ๐๐๑๔/๕๓/๐๓ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑) เห็นควรไม่ให้มีการดำเนินการป่าชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๒) การแก้ไขปัญหาชุมชนในเขตอนุรักษ์ มีความเห็นสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามรายงาน เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินที่คณะกรรมการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ ดังนี้

๑. ผลักดันและเร่งรัด การดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ที่ได้กำหนดแนวทางและมาตรการไว้ ให้บรรลุโดยเร็ว ดังนี้

๑.๑ กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการรับลงทะเบียนเพื่อขอรับการตรวจพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรเพิ่มเติม (ผู้ตกสำรวจ) และระยะเวลาการสิ้นสุดการดำเนินการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เพื่อให้ราษฎรบางกลุ่มที่ไม่ยอมให้ความร่วมมือและต่อต้าน ยอมรับกระบวนการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๑.๒ จัดหาที่ดินของรัฐหรือที่ดินอื่น เพื่อเตรียมการรองรับการเคลื่อนย้ายชุมชนออกจากป่าอนุรักษ์ในพื้นที่อื่นนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ รวมทั้ง เร่งรัดการตรวจสอบและยึดคืนที่ดินของรัฐที่ได้นำไปจัดสรรให้แก่ราษฎรในรูปแบบต่างๆ และได้มีการเปลี่ยนชื่อสิทธิผู้ถือครอง (ที่ดินเปลี่ยนมือ) หรือทิ้งร้างไม่ทำประโยชน์หรือใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการจัดรูปที่ดินตามกฎหมายนั้นๆ ฯลฯ มาเป็นที่ดินกลางเพื่อนำไปจัดสรรเป็นที่อยู่อาศัย/ทำกินให้แก่ราษฎรที่จำเป็นต้องดำเนินการเคลื่อนย้ายออกจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๑.๓ ในพื้นที่ที่มีการตรวจพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรเสร็จสิ้นแล้ว ต้องมีกระบวนการคัดกรองราษฎร เพื่อให้ได้ราษฎรมีคุณสมบัติสมควรได้รับการช่วยเหลือที่แท้จริง อย่างเป็นธรรมทั่วถึง

๒. กำหนดให้มีหน่วยงานหลักรับผิดชอบดำเนินการให้แล้วเสร็จ ตามนโยบาย พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการเป็นการเฉพาะ

๓. ในระหว่างที่ดำเนินการตามข้อ ๑ ยังไม่แล้วเสร็จ ให้มีการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยยึดแนวพระราชดำริฯ (โครงการพระราชดำริฯ) ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ พร้อมทั้งให้มีการแก้ไขระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดระเบียบชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ กระทรวงคมนาคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมธนารักษ์ สำนักงาน สภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินได้พิจารณาข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๒ เรื่อง ให้มีกฎหมายป่าชุมชน เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ ดังกล่าว

๑.๕ กรมป่าไม้ได้พิจารณา ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๒ เรื่อง ให้มีกฎหมายป่าชุมชน โดยเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ แต่เนื่องจากปัจจุบันได้มีการ พิจารณาและดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้

๑.๕.๑ กรมป่าไม้ได้มีคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๒๗๐๒/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้ง คณะทำงานพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. (ฉบับกรมป่าไม้) ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. (ฉบับกรมป่าไม้) โดยมีการนำร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์มาศึกษาเปรียบเทียบ (เอกสารหมายเลข ๑)

๑.๕.๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม สภาขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศ ได้มีประกาศคณะกรรมการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้าน สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สภาขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศ ที่ ๑๕/๒๕๕๙ เรื่อง ตั้งคณะทำงาน ขับเคลื่อน (ร่าง) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ประกาศ ณ วันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อ พิจารณาศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทางและข้อเสนอเพื่อผลักดัน ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. โดยมีการนำร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. (ฉบับกรมป่าไม้) มาศึกษาเปรียบเทียบ (เอกสารหมายเลข ๒)

บัดนี้ ร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑.๕.๒ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ ประสานงานรวม ๓ ฝ่าย (กรม.สนช.สปท.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ต่อไป

๓. ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๓ : ระบบการจัดทำแผนที่กลาง ๑:๔,๐๐๐

กระทรวงคมนาคม กรมป่าไม้ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมธนารักษ์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดิน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้พิจารณาข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๓ เรื่อง ระบบการจัดทำแผนที่กลาง ๑ : ๔,๐๐๐ เห็นชอบในหลักการของสภาปฏิรูปแห่งชาติในเรื่องระบบการจัดทำแผนที่กลาง ๑ : ๔,๐๐๐ ดังกล่าว

ด่วนที่สุด

ที่ กท ๐๒๐๐/๑๙๗๗

กระทรวงกลาโหม
ถนนสนามไชย เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๖ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๐๑๐๘ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหมพิจารณาแล้วเห็นชอบกับข้อเสนอแนะดังกล่าวตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ประวิตร์ วงษ์สุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

กรมพระธรรมนูญ

โทร.๐ ๒๒๒๔ ๖๒๖๔

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๙๗๐๐

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวนุชกร หวังวิไล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๓๐๘/๑๗๖๕๖

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ....)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๐๑๐๘ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.....) ต่อคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า ข้อเสนอแนะดังกล่าวมีเจตนารมณ์เพื่อให้ประชาชนผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงทรัพยากรดิน มีที่อยู่อาศัย และที่ทำกินตามสมควรแก่อัตภาพ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ลดปัญหาช่องว่างรายได้ระหว่างคนรวยและคนจน แก้ปัญหาเกษตรกรเป็นหนี้สินจากการไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ลดความขัดแย้งเรื่องการบุกรุกและครอบครองที่ดินของรัฐให้สามารถคลี่คลายลงได้ นำไปสู่การเจรจาประนีประนอม และลดคดีฟ้องร้องที่ขึ้นสู่ศาล ตลอดจนประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ จึงไม่ขัดข้องกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ. ...) ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสุทธิ ศรีสุพรรณ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมธนารักษ์

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐-๒๒๗๙-๘๔๘๘

โทรสาร ๐-๒๒๗๐-๑๔๗๙

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวบุษกร หวังจิไล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ พม ๐๒๐๘/๑๒๑๑๘

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๐๑๐๘ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอความร่วมมือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอความเห็นเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาแล้ว เห็นชอบในหลักการของข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

๑. ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๑: ระบบการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะทำให้การดำเนินงานในพื้นที่ที่มีความชัดเจนในการจัดสรรที่ดินคืนให้เกษตรกร และการประทานบัตรเหมืองแร่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดประโยชน์ทั้งภาครัฐและประชาชนในการครอบครองใช้ประโยชน์จากที่ดินที่ได้รับการจัดสรรจากภาครัฐ

๒. ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๒: ให้มีกฎหมายป่าชุมชน โดยเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ เนื่องจากทำให้การดำเนินงานภายในพื้นที่เขตนิคมสร้างตนเอง ซึ่งมีพื้นที่ป่าชุมชนอยู่ สามารถนำพระราชบัญญัติดังกล่าว มาเป็นกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจน

๓. ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๓: ระบบการจัดทำแผนที่กลาง ๑:๔,๐๐๐ จะทำให้มีแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐที่ถูกต้องชัดเจน และเป็นธรรมในมาตรฐานเดียวกัน สามารถดำเนินการป้องกันการตัดไม้และการบุกรุกที่ดินรัฐ ทั้งนี้ ยังเป็นการลดพื้นที่ทับซ้อนของรัฐ และนำไปสู่การรับรองเขตที่ดินของรัฐให้มีผลทางกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สำเนาถูกต้อง

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร. ๐ ๒๖๕๙ ๖๕๖๔
โทรสาร ๐ ๒๖๕๙ ๖๕๙๘

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(นางสาวบุษกร หวังวิไล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๖๕/๓๔๗

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดิน และการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๐๑๐๘ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงคมนาคมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดิน และการจัดการที่ดิน และร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้เสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่องปฏิรูปที่ดิน และการจัดการที่ดิน และร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพราะเป็นการช่วยส่งเสริมให้ราษฎรได้มีส่วนร่วมรับรู้ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาสภาพแวดล้อม ทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน การกำหนดสิทธิหน้าที่ของชุมชน เพื่อร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า รัฐควรมีมาตรการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐทั้งหมดอย่างเป็นระบบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวบุษกร หวังวิไล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐-๒๒๘๑-๓๒๖๓

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๖๑๑๖

ด่วนที่สุด

ที่ อก ๐๕๐๘/๕๓๒๑

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ. ...)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๓๐๑๐๘ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ. ...) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยด่วน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้ว เห็นว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ประมวลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกระทรวงอุตสาหกรรมเข้าไปในผลการพิจารณาและผลการดำเนินการถึงข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ. ...) ครบถ้วนแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรรชกา สีบุญเรือง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สำนักบริหารสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๓๗๕๕

โทรสาร ๐ ๒๖๔๔ ๘๗๖๒

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวบุษกร หวังวิไล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

กรมที่ดิน

ที่ นร ๐๘๐๘/ ๒๕๕๑

สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองแห่งชาติ
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๒ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดิน และการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๐๑๐๘
ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ขอทราบความเห็นกรณีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นด้วยในหลักการของข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) เนื่องจากการจัดระบบการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรจัดประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมพิจารณาข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อให้การปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินสอดคล้องและเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ตามสภาพที่ดินอย่างแท้จริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ทวีป เนตรนิยม)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเมืองแห่งชาติ

สำนักยุทธศาสตร์ความมั่นคงภายในประเทศ

โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๘๐๐๐ ต่อ ๓๓๐๒

โทรสาร ๐ ๒๖๒๙ ๘๐๖๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวบุษกร หวังวิไล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๗/๕๐๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๐๑๐๘
ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดินและร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน
นอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ.) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

๑. ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๑ : ระบบการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ตามข้อเสนอของสภาปฏิรูปแห่งชาติเห็นควรให้ตรวจสอบข้อมูลการครอบครอง
การใช้ประโยชน์ การทวงคืนที่ดิน และการจัดสรรที่ดิน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการใช้ประโยชน์ที่ดิน นั้น
สำนักงานฯ ขอเรียนว่า ในขณะนี้รัฐบาลมีแนวทางดำเนินการด้านการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ทั้งในระยะเร่งด่วน การป้องกันปัญหามีให้เกิดการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโดยมิชอบ รวมทั้ง
การมีกฎหมายจัดตั้งธนาคารที่ดิน ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับแนวทางที่สภาปฏิรูปแห่งชาติเสนอด้วยแล้ว
โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) โดยที่ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/ ๒๕๕๙
เรื่อง มาตรการในการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบ
กฎหมาย ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อดำเนินการแก้อิทธิพลที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโดยมิชอบ
ด้วยกฎหมาย ที่ไม่ให้ความร่วมมือหรือยินยอมในการเข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดิน รวมถึงการซื้อขาย
ที่ดินจากเกษตรกรทำให้มีการเปลี่ยนมือไปยังผู้มีอิทธิพลหรือนายทุนให้มีการถือครองที่ดินเป็น
แปลงขนาดใหญ่ แล้วนำไปดำเนินการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการของตนเอง จึงได้กำหนดขั้นตอน
เพื่อให้เกษตรกรได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลการครอบครองการใช้ประโยชน์ที่ดินของตน หากมีที่ดิน
ที่ถือครองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเข้าไปดำเนินการ
เพื่อนำที่ดินกลับคืนมาจัดให้แก่เกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ในขณะนี้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอยู่ระหว่างดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวด้วยแล้ว

(๒) สำหรับมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในระยะยาวในการจัดการ
ระบบการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ อนุมัติ
หลักการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
โดยมิชอบด้วยกฎหมาย พ.ศ. ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบพิจารณา โดยขอให้
พิจารณาให้เป็นไปตามหลักนิติธรรม ธรรมภิบาล และนโยบายของรัฐบาลด้วย ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่าง
การพิจารณาในชั้นสำนักงานฯ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีหลักการเพื่อกำหนดให้ผู้ครอบครองที่ดิน

ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ยังไม่เข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดิน ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณากำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรสามารถ เข้าไปดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าวได้ โดยเพิ่มอำนาจให้แก่เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อื่นให้เข้าไปยึดและครอบครองพื้นที่ดังกล่าวเพื่อนำมาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมต่อไป

(๓) การตรากฎหมายว่าด้วยธนาคารที่ดินเพื่อแก้ไขปัญหาการกระจุกตัวของ การถือครองที่ดิน นั้น ขณะนี้สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ได้จัดทำ ร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา อนุมัติหลักการ ก่อนดำเนินการตราเป็นกฎหมายต่อไป ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีสาระสำคัญ ในการจัดตั้งธนาคารที่ดินขึ้นเพื่อบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและกระจาย การถือครองที่ดินให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจนอย่างเป็นธรรม รวมทั้งกำหนดแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการสูญเสียสิทธิในที่ดินทำกินของเกษตรกรตามนโยบายของรัฐบาล รวมถึงการเป็น ตลาดกลางที่ดินและรวบรวมที่ดินเป็นแหล่งสำรองที่ดินของประเทศ สร้างประโยชน์ในเชิงเศรษฐศาสตร์ ในการนำทรัพยากรที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อพิจารณาข้อเสนอของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ที่เห็นสมควรให้มีกฎหมายจัดตั้งธนาคารที่ดินเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงที่ดินของเกษตรกรรายย่อยหรือ ที่อยู่อาศัยของผู้ยากจน จึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกัน

(๔) การจัดที่ดินให้แก่ผู้ไร้ที่ดินทำกิน รัฐบาลมีนโยบายมอบหมายให้แต่ละหน่วยงาน รับผิดชอบดำเนินการจัดหาที่ดินเพื่อนำมาบริหารจัดการตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อนำมาแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชนโดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรดินเป็นไปอย่างเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม มิให้กรรมสิทธิ์ โดยอนุญาตให้ ทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม เพื่อร่วมกันบริหารจัดการที่ดิน การจัดที่ดินให้แก่ชุมชนดังกล่าวเป็นการนำที่ดินของรัฐที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาและกันพื้นที่ ดังกล่าวออกมาเพื่อดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล โดยระยะเริ่มแรกเป็นการนำที่ดินในพื้นที่ป่า สงวนแห่งชาติ พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่สาธารณประโยชน์ และพื้นที่ป่าชายเลนมาดำเนินการ

๒. ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๒ : ให้มีกฎหมายป่าชุมชน

ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชนนอกเขตอนุรักษ์ พ.ศ. ตามที่สภาปฏิรูปแห่งชาติ เสนอ นั้น มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน โดยให้ราษฎรรวมตัวกัน เพื่อจัดการดูแลรักษาและใช้ทรัพยากรป่านอกเขตอนุรักษ์ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการยอมรับสิทธิในการ จัดการป่าของชุมชนและส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการปกป้องดูแล และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้นอกเขตอนุรักษ์อย่างยั่งยืนภายใต้ข้อตกลงและขอบเขต การจัดการที่ชัดเจน อันจะนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนอย่างสมดุล รวมทั้งมีการฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมโดยการปลูกป่าทดแทน ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ที่สภาปฏิรูปแห่งชาติเสนอ โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) การกำหนดให้พื้นที่ที่จะสามารถขอจัดตั้งเป็นป่าชุมชนได้เฉพาะชุมชนที่ อยู่ใกล้พื้นที่ป่าซึ่งอยู่นอกเขตอนุรักษ์ (ร่างมาตรา ๒๐) จะทำให้เกิดข้อจำกัดแก่ชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ป่า เขตอนุรักษ์ในการดูแลรักษาป่าไม้ เนื่องจากปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าเกิดขึ้นในพื้นที่ที่เป็นเขตป่า

อนุรักษ์ด้วย รวมทั้งอาจมีกรณีป่าชุมชนในเขตอนุรักษ์ที่ชุมชนดูแลมาตั้งแต่ดั้งเดิมว่าต้องดำเนินการ
ประการใด

(๒) ควรมีบทบัญญัติกำหนดให้พื้นที่ที่อยู่ในลักษณะตามบทนิยามคำว่า
“ป่าชุมชน” ในพื้นที่ที่ไม่มีสถานะเป็น “เขตอนุรักษ์” เช่น สวนป่าที่อยู่ในการดูแลขององค์การ
อุตสาหกรรมป่าไม้ ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี ป่าไม้ถาวร นอกเขตป่าอนุรักษ์ซึ่งมีส่วนราชการ
หรือเอกชนที่ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ไว้ หรือพื้นที่ที่ทางราชการสงวนรักษาไว้เป็นการเฉพาะ
เพื่อการคุ้มครอง การศึกษา การวิจัยทางวิชาการ หรือประโยชน์อย่างอื่นของรัฐ เป็น “เขตอนุรักษ์” ด้วย
เพื่อส่งเสริมให้มีการดูแลรักษาป่าชุมชนของประชาชนได้อย่างทั่วถึง

(๓) หลักการสำคัญของการบริหารและจัดการป่าโดยชุมชนตามหลักสากล
คือ การยอมรับสิทธิและให้อำนาจแก่ชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ
ในการปกป้อง ดูแล บริหาร และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนภายใต้ข้อตกลง
และขอบเขตการจัดการที่ชัดเจน จึงไม่ควรกำหนดมาตรการซึ่งเน้นการควบคุมโดยให้อำนาจและ
สิทธิในการบริหารและตัดสินใจอยู่ที่แต่เพียงฝ่ายรัฐ (ร่างมาตรา ๓๙ ถึงร่างมาตรา ๕๐)

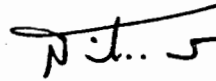
(๔) ในหมวด ๘ ส่วนที่ ๒ มาตรการสร้างแรงจูงใจได้กำหนดหลักการให้
ยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กฎหมายว่าด้วยการบำรุงท้องที่ และกฎหมายว่าด้วยภาษี
โรงเรือนและที่ดิน เป็นกรณีที่เหมาะสมดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะที่จะพิจารณาความเหมาะสมใน
การยกเว้นภาษีหรือค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องตามสถานการณ์ทางการคลังและนโยบายของรัฐบาล
ในแต่ละช่วงเวลา จึงไม่ควรกำหนดหลักการดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๓)

๓. ข้อเสนอการปฏิรูปที่ ๓ : ระบบการจัดทำแผนที่กลาง ๑ : ๔,๐๐๐

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ แต่งตั้ง
คณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ (One Map)
และได้เห็นชอบแนวทางการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นรูปแบบดิจิทัล
และใช้มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ เพื่อให้ทุกหน่วยงานได้แก้ไขแนวเขตให้สอดคล้องและยึดถือปฏิบัติ
ในแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายในที่ดินของรัฐประเภทต่าง ๆ เป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพมากขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

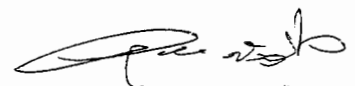

(นายดิศทัต โนตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ฝ่ายกฎหมายที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และการเกษตร
โทร. ๐ ๒๒๘๐ - ๗๙๐๐ - ๑๓ ต่อ ๒๓๐๙ (นางสาวฤทัยฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๐๒๘๗
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวนุชกร หวังวิไล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ